Дзяржаўная ўстанова адукацыі
“Зенькавіцкі вучэбна-педагагічны комплекс дзіцячы сад-базавая школа імя А.І.Якімовіча”

Маршрут выхаднога дня
«У госці да птушак»

Перад пачаткам паходу дзецям патрэбна нагадаць правілы паводзін на прыродзе.

Забараняецца:

1. Крычаць;
2. Рваць, таптаць расліны;
3. Разводзіць вогнішчы;
5. Разбураць жыллё жывёл;
6. Лавіць птушак і насякомых.

Дазваляецца:

1 . Карміць жывёл з дазволу старэйшых;
2. Любавацца раслінамі, жывёламі;
4. Абараняць месцы гнездавання птушак;
5. Сачыць за чысцінёй прыроднага згуртавання.

Прапануйце дзецям зрабіць агляд лугу: прыгледзецца ўдалячынь, адзначыць дрэвы, рэдкія хмызнякі, звярнуць увагу на рознакаляровыя кветкі.

Прайдзіцеся разам з дзецьмі па лузе, ляжце ў траву і паслухайце гукі, адчуйце пахі.

Тут адбываецца знаёмства з раслінамі - рамонкам, званочкам, дзьмухаўцом, трыпутнікам і г.д. Патрэбна падкрэсліць, што кветкі рваць нельга, можна толькі пяшчотна дакранацца да іх і любавацца прыгажосцю.

Сонца ім ласкі не шкадавала,
сонечнай фарбаю пафарбавала.
Ой жа якія прыгожыя кветкі!
Ляцяць да іх пчолкі, бягуць да іх дзеткі.
Пчолкі мядок салодкі збіраюць,
дзеткі вянкі на галоўку сплятаюць … (Дзьмухавец)

У лужку-лужочку
выраслі сястрычкі:
залатое вочка,
белыя раснічкі. (Рамонак)

Цвіў усё лета я,
жыву звычайна ў жыце.
Нашу хлапечае імя.
Як зваць мяне скажыце? (Васілёк)

Звярніце ўвагу дзяцей на трыпутнік або падарожнік — лекавая трава, якая расце паўсюдна і ўжываецца часцей за іншыя травы для лячэння ран і парэзаў.

"Зялёны лекар падарожных" – трыпутнік, нязменна побач з чалавекам. Калі здараецца так, што падрапалі каленку ці локаць і побач не аказалася лекавых сродкаў, не бяда, трэба ўзяць падарожнік, прамыць яго пад вадой і прыкласці да раны. Кроў хутка спыніцца.

Пагуляйце з дзецьмі ў гульню «Назаві колер»

Дарослы кідае мяч і называе кветку *(рамонак, васілёк, незабудка і г.д.),* дзіця ловіць мяч, называе адпаведны колер *(чырвоны, зялёны, белы, сіні і г. д.)* і кідае мяч назад.

Артыкуляцыйная гімнастыка

Жых-жых-жых - жук лётае і гудзе.
Са-Са-са - прыляцела да нас аса.
Ра-ра-ра - рады бачыць камара.
Ля-Ля-ля – вось вясёлая пчала.
За-за-за – прыляцела страказа.
Як можна назваць адным словам гэтых жывых істот? (Насякомыя)

Дыдактычная гульня «Правілы лугу»

Дзеці і дарослыя, стоячы ў крузе перадаюць адзін аднаму мячык і прагаворваюць правілы:

1. Нельга рваць кветкі.
2. Нельга лавіць насякомых і забіраць іх дадому.
3. Нельга кідаць смецце.
4. Нельга падпальваць сухую траву.

Рухомая гульня “Матылькі на лузе”

Дзеці – матылькі, дарослы – вядучы з сачком. Матылькі лётаюць, вядучы ходзіць па лузе з сачком і кажа словы:

На лужке, на луге
Мотыльки летали.
Всех увидеть я смогу,
Всех я посчитаю!

Раз, два, три, чатыре, пять,
Буду мотыльков считать:
Кто на лепестке, на пунсовеньком цветке,
Кто на веточке,
А кто в сеточку.
Ты замри, не шелохнись,
И в цветочек превратись!

На апошнія словы матылькі прысядаюць і заміраюць. Вядучы ходзіць паміж імі, ловіць матылеў сачком, хто з іх варушыцца, таго злавілі (выбывае з гульні). Далей ролю вядучага можа выконваць дзіцёнак.

Рухомая гульня “Злаві камара”

Да вяровачкі прывязваюць хустачку – "камар". Вяроўку з камаром можна прымацаваць да ветачкі, а можна трымаць у руцэ. Дарослы трымае вяровачку, вышэй паднятай рукі дзіцяці. Дзеці, падскокваючы, імкнуцца злавіць камара далонямі.

Прапануйце дзецям ажыццявіць «Прывал»

П'ем гарбату на прывале: дарослыя прапануюць дзецям дастаць з рукзачкоў кружкі і папіць гарбаты з бутэрбродамі; нагадваюць, што смецце пакідаць пасля сябе нельга.

Пасля адпачынку группа рухаецца да наступнага прыпынку.

-Дзеці, скажыце, у вас сёння добры настрой? Давайце яго палепшым.

Гэй, гарэзы, усім ку-ку,
Хто стаіць там у баку?
Хуценька сюды бяжыце,
За руку сяброў бярыце.
Усміхнёмся тым, хто злева,
Усміхнёмся тым, хто справа.
Мы ўсе разам ад рання
Вельмі дружная сям’я!

-Ой, вы чуеце незвычайны гук? Гэта на мой тэлефон прыйшло гукавое пісьмо. Давайце яго паслухаем.

«Карр-Карр! Бяда-бяда! Птушкі не вярнуліся з цёплых краёў. Злая ведзьма іх зачаравала. Я вырашыла звярнуцца па дапамогу да вас, у дзіцячы сад. Бо лепшага сябра, чым вы, для птушачак не знайсці. Дзеці, дапамажыце, калі ласка, расчаруйце птушак!”

-**А**д каго прыйшла паштоўка? *Асоба ўсім вядомая, яна крыкуха мясцовая*

(варона). Вой, вой і сапраўды бяда! Дапаможам расчараваць птушак? Я думаю, што нашы веды і ўменні нам дапамогуць.

Пытанні дарослага

1. Як называюць птушак, якія на зіму ляцяць у вырай? (*Пералётныя)*
2. А як называюцца птушакі, якія на зіму застаюцца з намі? *(Зімуючыя)*
3. У які час года птушак больш? *(Летам)* Чаму? *(І зімуючыя, і пералётныя)*
4. Якіх птушак зачаравала ведзьма, хто не вярнуўся з поўдня? *(Пералётныя)*
5. У які час года яны вяртаюцца? *(Вясной)*

-Дзеці, а давайце паспрабуем птушак паклікаць.

Жаваранкі-жаваронaчкі,
Перапёлкі-перапёлачкі.
Прыляціце да нас,
Прынясіце нам
Лета цёплае.

-Нічога не атрымліваецца, не вяртаюцца птушкі, не чуваць іх галасоў. Што рабіць і не ведаю.

Прыдумала! Калі вы выканаеце ўсе заданні, то птушкі прыляцяць і заспяваюць. Вы згодныя прайсці такое выпрабаванне?

Прапануйце дзецям выканаць заданне:

1 гульня з мячом «Зславі і назаві»

Дарослы кідае мяч дзіцяці, той вяртае мяч і называе пералётную птушку.

2 заданне "Хто лішні"

У руках дарослага малюнкі птушак, дзеці падыходзяць і выбіраюць птушак, застаюцца толькі зімуючыя птушкі, дзеці тлумачаць чаму.

3 заданне "Завучы чыстагаворку"

"Белы бусел баіў байку беламу зайку"

4 заданне "Хто які?"

Дарослы: калі ў бусла доўгі клюў. Бусел які? - Доўгаклювы.
У бусла чырвоная дзюба - чырванадзюбы.
У грача чорныя вочы - чарнавокі.
У лебедзя доўгая шыя - даўгашыі.
У жураўля шырокія крылы - шырокакрылы.
У чаплі доўгія ногі - даўганогая.
У шпака чорныя пёры – чорнапёры.

5 заданне “Гульня “Птушкі, гнёзды, птушаняты”

Па камандзе «Птушкі»-дзеці рухаюцца на носочках, узмахваючы рукамі. Па камандзе "Гнёзды" - збіраюцца ў адным месцы, узяўшыся за рукі і па просьбе дарослага пераймаюць голас патрэбнай птушкі. (зязюля: ку-ку, качка: кра-кра, ластаўка: фьють-фьють, журавель: курлы-курлы, гусь: га-га.)

-Вось, апошняе заданне, калі справіцеся, то расчаруеце птушак і яны прыляцяць да нас і мы пачуем іх галасы.

6 заданне “Здагадайся, што за птушка”

У шэрай шубцы пер’явой,
І ў марозы ён герой.
Назаві яго хутчэй!
Хто там скача?.. (Варабей)

Гэта птушка так балбатліва,
Як той злодей, мітуслівa.
Стракатунння, белабока,
А завуць яе…(Сарока)

Чорная шапачка
І палоска шалічка
Жоўтая спаднічка
Завуць яе…(Сінічка)

Сама ўся шэраватая,
Паходка мешкаватая.
Важная пярсона-
Завуць яе …(Варона)

Маленькая птушка,
што жыве ўлетку ў шпакоўні,
А вяртаецца яна домоў
Ранняй вясною. (Шпак)

-Дзякуй вам дзеці! Вось, птушкі вярнуліся, мы атрымалі перамогу над вядзьмарствам злой ведзьмы.*(Прапануецца загадзя падрыхтаваць падарункі для дзяцей за удзел у вызваленні птушак)*

Дарослы прапануе дзецям паназіраць за шпакамі, якія жывуць у шпакоўні на бярозе, разгледзець знешні выгляд шпака, яго звычкі.

Спытайце ў дзяцей, а якую карысць прыносяць птушкі людзям? Давайце ўсе разам папросім людзей берагчы птушак. –Беражыце птушак!!! Малайчынкі! Сапраўдныя героі. Дзякуй за дапамогу.

Прапануйце дзецям **дома** зрабіць малюнак аб уражаннях сёняшняга дня.

Паспрабуйце прачытаць дзецям верш, а яны няхай выправяць ў ім памылкі.

Мы приехали на речку воскресенье провести,

А свободного местечка возле речки не найти!

Тут сидят и там сидят: загорают и едят,

Отдыхают как хотят, сотни взрослых и ребят!

Мы по бережку пошли и поляночку нашли.

Но на солнечной полянке тут и там – пустые банки

И, как будто нам назло, даже битое стекло!

Мы по бережку пошли, место новое нашли.

Но и здесь до нас сидели;

Тоже пили, тоже ели, жгли костер, бумагу жгли – насорили и ушли!

Мы прошли, конечно, мимо …

- Эй, ребята! – крикнул Дима. – Вот местечко хоть куда! Родниковая вода! Чудный вид!

Прекрасный пляж! Распаковывай багаж!

Мы купались, загорали, жгли костер, в футбол играли.

Веселились как могли! Пили квас, консервы ели, хоровые песни пели …

Отдохнули – и ушли!

И остались на полянке у потухшего костра:

Две разбитых нами склянки, две размокшие баранки – словом, мусора гора!

Мы приехали на речку понедельник провести,

Только чистого местечка возле речки не найти!

Дарослыя разам з дзецьмі робяць выснову з верша і выказваюць свае думкі.